

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 6C/314/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613205350
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2014:8613205350.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudkyňa JUDr. Anna Frigová, v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava proti žalovanej Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné nám. 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Náhradu trov konania účastníkom **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 175 eur z titulu majetkovej škody a sumy 663,84 eura z titulu nemajetkovej ujmy.

Žalobu odôvodnil tým, že v pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhol písomným podaním a to postupom podľa ust. § 38 a nasl. zák. č. 233/1995 Z. z. (ďalej len „Exekučný poriadok“) zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu. Exekúciu navrhol vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 8053456 dlžníkom: Rudolf Seget, nar. 21.1.1973. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 4523/2011.

Súdny exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku najmä podľa ust. § 44 ods. 1 Exekučného poriadku a predložil jeho návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu Okresnému súdu v Bardejove, pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie
6C/314/2013

-2-

exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č. 5701*026664. Pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie, spísal dňa 8.10.2009 a podal postupom podľa ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite, a teda že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Nestalo sa tak a to napriek tomu, že podaný návrh spĺňa všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené Exekučným poriadkom, resp. Občianskym súdnym poriadkom. V exekučnom konaní vedenom podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku platného od 1.9.2005 a podľa § 44

ods. 8 Exekučného poriadku platného od 1.12.2006 je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenom čase. V predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Poukázal na skutočnosť, že o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do porušenia jeho práv a spôsobenej škody sa dozvedel po doručení uznesenia exekučného súdu zo dňa 20.10.2010 o zmene súdneho exekútora (skutkový dej bol zavŕšený doručením uznesenia o zmene súdneho exekútora).

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatňuje náhradu majetkovej škody, ktorá predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. V tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 eur a na administratívne spracovanie textov, urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. Celkom vynaložil vo veci správy a vymáhania svojej pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom a to výlučne vplyvom nesústredenej činnosti exekučného súdu márne sumu 175 eur.

Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené jeho legitímne očakávania, že nastanú účinky predpokladané ust. § 44 ods. 6C/314/2013

-3-

8 Exekučného poriadku a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zámene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil jeho oprávnené záujmy nasledovným rizikám: neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného, zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvenčii povinného. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal pre možnú analógiu z doktríny prijatej Ústavným súdom, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20 000,- Sk, t. j. cca 663,88 eura. Ohľadom primeranosti požadovanej výšky finančného zadosťučinenia poukázal na doterajšie rozhodnutia Ústavného súdu vo veci porušovania práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov súdmi v civilnom konaní. Uplatnil si ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 663,84 eura. Výpočet uskutočnil alikvotným pomerom 55,32 eura za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, pričom v predmetnej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 377 dní.

Písomnou žiadosťou požiadal žalovaného podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2013 Z. z. o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, avšak žalovaný do podania žaloby na jeho žiadosť pozitívne nereagoval.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 14.11.2013 k procesným námietkam uviedla, že žalobca nepriložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď... Žalobca síce uviedol časť dôkazov, najmä odkazuje na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša žalobca sám. V tejto súvislosti navrhla aplikáciu ust. § 43 ods. 1 O.s.p., pričom poukázala na to, že v tomto momente nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Zo žaloby nie je jednoznačne jasné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje škodu, keďže v žalobe sa tituly prelínajú a žalobca jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu/titulov si uplatňuje svoj nárok. Čo sa týka uvádzaných prietahov v konaní, poznamenal, že žalobca neuvádza kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie. Žalobca neuviedol ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania z jeho strany, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušnom konaní predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti (to znamená, či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania). Má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR.

K podmienke uplatnenia nároku na súde žalovaná uviedla, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody jej boli doručené dňa 23.4.2012. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 bola okresnému súdu doručená predmetná žaloba, je
6C/314/2013

-4-

zrejme, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti (doručenia na príslušný orgán) o predbežné prerokovanie na náhradu škody. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Ďalej uviedla, že napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo žalobcovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, bola jej doručená všeobecná odpoveď, kde žalobca nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie, dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode, doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, neuviedol skutočnosť, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prietahy/ústavné sťažnosti, ani doklady preukazujúce „ohrozenie“ práv zánikom povinného, resp. jeho insolvenciou, stratou kontaktu s povinným, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Vcelku žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Z uvedeného dôvodu preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný.

K nesprávnemu úradnému postupu spočívajúceho v údajnom porušení povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote odkázala na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., kde je explicitne uvedené, z čoho výlučne je možné vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pričom žalobca doposiaľ dôkazy potrebné pre posúdenie tejto otázky, predpokladané týmto ustanovením, nepredložil. K otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote žalovaná uviedla, že všeobecným predpokladom na zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. V praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov (keďže súčasne s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora exekučný súd rozhodne v tomto uznesení aj o trovách doterajšieho exekučného konania tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie u pôvodného exekútora) a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ust. § 44 ods. 9 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych

exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok). Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa ods. 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Pripustila, že v niektorých jednotlivých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30 - dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu najmä v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť, v takých prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30 - dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora. Odhládnuť od uvedeného v prípadoch podozrenia, že exekučný súd

6C/314/2013

-5-

nekonal o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, žalobcovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch. Ak žalobca tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa ust. § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. Poukázala na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 16/02, ktorá konštatuje, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy, Ústavný súd prihliada sice na lehoty, ktoré sú uvedené v Ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy (I.ÚS 63/00). Vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutie o zmene súdneho exekútora) zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup. Zároveň poukázala na ust. § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, z ktorého je zrejme, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania.

K existencii prieťahov v konaní poukázala na § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., kde je explicitne uvedené, z čoho výlučne je možné vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v zbytočných prieťahoch v konaní. Súd konajúci o náhrade škody, môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobca si vo vzťahu k predpokladom posúdenia existencie zbytočných prieťahov v konaní nespĺnil ani povinnosť tvrdenia, ani povinnosť ich preukázania, a teda vzhľadom na vyššie uvedené nepovažuje existenciu prieťahov v konaní za preukázanú. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého

6C/314/2013

jednotlivého prípadu, najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu. Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmavať súd v konaní o náhrade škody, ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Z uvedených dôvodov nepovažuje za preukázanú ani existenciu prietahov v konaní.

K materiálnej škode v paušálnej sume 175 eur žalovaná uviedla, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. je okrem iného nevyhnutne preukázať existenciu škody. Podľa nej žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické.

K vyčísleniu škody žalovaná uviedla, že žalobca v žalobách neuvádza, či predmetné vecné náklady predstavujú podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Na základe ustálených definícií skutočnej škody a ušlého zisku má za to, že žalobca doposiaľ neunesol bremeno tvrdenia tým, že nekonkretizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk a zároveň zastáva názor, že žalobcom uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného ani za ušlý majetkový prospech, a teda logicky nie je možné domáhať sa ich náhrady podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Žalobca na preukázanie vzniku škody by musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Má za to, že žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadované paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Uplatňovať si 175 eur paušálne za každého dlžníka je nielenže nadhodnotené, ale aj nepreukázané. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, ktoré preukážu požadovaný nárok. Žalobca teda nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody.

K nemajetkovej ujme žalovaná uviedla, že žalobca poukazuje na viacero nálezov ÚS SR, kde rozhodoval po poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prietahy. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobného skúmaniu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 663,88 eura, ktorá musí byť priznaná za každý rok prietahov, je nesprávna úvaha. Pri rozhodovaní ÚS SR vychádzal aj z významu sporu pre žalobcu, pričom v tomto prípade ide o veľkú spoločnosť poskytujúcu úvery fyzickým osobám. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba.

V závere žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že je potrebné zohľadniť aj ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj ust. § 17 ods. 2 a 3 zákona č.

514/2003 Z. z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. o výške takejto náhrady. Po aplikácii uvedených ustanovení nemožno dospieť k záveru o potrebe priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade, ak by inak boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, pričom v tejto súvislosti upozorňuje na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010) 1360 adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej

6C/314/2013

republiky pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, ako aj sťažnosť od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov. Žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb.

Na základe všetkých uvedených skutočností žalovaná je toho názoru, že žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Má skôr za to, že stav, v ktorom sa žalobca ocitol, si zaviniť sám, a to spôsobom vykonávania podnikateľskej činnosti, pasivitou pri obhajovaní svojich práv, a najmä je už v súčasnosti zrejmé, že žalobca si uplatňuje ničím neodôvodnené a ničím nepreukázané čiastky, či už v podobe majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy. Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., považuje žalobu za právne neopodstatnenú a navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Súd pojednával v neprítomnosti oboch účastníkov konania napriek tomu, že právny zástupca žalobcu sa pre kolíziu s iným pojednávaním ospravedlnil a žiadal pojednávanie z tohto dôvodu odročiť.

Dňa 21.10.2014 bolo doručené súdu ospravedlnenie právneho zástupcu žalobcu a žiadosť o odročenie na iný vhodný termín a to z dôvodu, že v určenom čase bolo vytýčené pojednávanie v právnej veci žalobcu Pohotovosť, s.r.o., zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. proti žalovanej Slovenskej republike a to v konaniach vedených pred Okresným súdom Považská Bystrica, spisová kancelária 7C dňa 21.10.2014 v čase od 8.30 hod. a pred Okresným súdom Žilina, spisová kancelária 14C od 11.00 hod. do 12.30 hod. Klient pritom trvá na účasti splnomocneného advokáta a vylučuje substitúciu. Súčasne žiadal súd, aby sa nekonalo v jeho neprítomnosti.

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 119 O. s. p., súd môže pojednávanie odročiť iba z dôležitých dôvodov, ktoré je povinný dotknutý účastník, resp. jeho právny zástupca oznámiť súdu bez zbytočného odkladu a samotný návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať jednak dôvod, pre ktorý sa navrhuje pojednávanie odročiť, deň, kedy sa účastník o tomto dôvode dozvedel a uvedie adresu, na ktorú bezodkladne súd oznámi, ako návrh posúdil.

Žiadosť žalobcu o odročenie pojednávania bola súdu doručená v deň pojednávania dňa 23.10.2014. 6C/314/2013

-8-

Predmetným ospravedlnením a žiadosťou o odročenie žalobca nepreukázal existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.. Súd poukazuje na to, že dôležitý dôvod brániaci účastníkovi pojednávania sa zúčastniť, musí sa vyznačovať znakom nepredvídateľnosti, závažnosti a ospravedlniteľnosti. Tieto dôvody, ktoré uviedol právny zástupca žalobcu podľa názoru súdu žiadosť o odročenie nespĺňajú.

Kolízia pojednávania na strane žalobcom zvoleného zástupcu nie je relevantná z dôvodu tak, ako to už uviedol Ústavný súd SR v náleze z 13.1.1999 pod sp. zn. I.ÚS 68/1998, že kolízia dvoch pojednávanií v tom istom termíne na rozdielnych súdoch, o čom v danom prípade právny zástupca vedel v dostatočnom časovom predstihu, nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie „dôležitého dôvodu“ nevyhnutne potrebného za účelom riadne a včas vytýčeného pojednávania. Obsahom základného práva na verejnú prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek žiadosti o odročenie pojednávania, ale môže toto pojednávanie odročiť iba z dôležitého dôvodu. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že existencia kolidujúcich pojednávanií na strane zvoleného zástupcu žalobcu, ktorú okrem iného ani dostatočne nešpecifikoval, nie je dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p.

Je nesporné, že žalobca na súdoch Slovenskej republiky podal veľké množstvo žalôb, v ktorých splnomocnil na zastupovanie toho istého právneho zástupcu, a je teda na ňom, aby personálne zabezpečil zastupovanie svojho klienta na jednotlivých pojednávaniach, pretože vzhľadom na množstvo podaní môže aj v budúcnosti vzniknúť situácia, že vzniknú kolízie jednotlivých pojednávanií a

potom by súd mohol byť vo svojej rozhodovacej činnosti paralyzovaný. Okrem toho mal súd za to, že k spoľahlivému zisteniu skutkového stavu postačilo oboznámiť sa s právnym názorom oboch zúčastnených strán a so spisom, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len cit. zákona), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

6C/314/2013

-9-

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov (ďalej len cit. zákona), vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,

Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 cit. zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 cit. zákona, zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

Podľa § 17 ods. 2 cit. zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 cit. zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 3 cit. zákona, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 8 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok), oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd

6C/314/2013

-10-

rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 243 ods. 1 Exekučného poriadku, tento zákon sa vzťahuje aj na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti na zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok.

Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Z exekučného spisu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Er/39/2007 súd zistil, že návrh oprávneného na zmenu exekútora bol súdu doručený dňa 2.11.2009. O návrhu súd rozhodol uznesením č. k. 5Er/39/2007-30 zo dňa 20.10.2010 tak, že návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel.

Podľa § 15 a § 16 ods. 4 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadost“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Z vyjadrenia žalovanej je zrejmé, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalovanej boli žalobcovi doručené dňa 23.04.2012. Žaloba v pôvodnom konaní v tejto veci bola doručená súdu dňa 27.09.2012. Žalobca podal žalobu predčasne, keď nárok na súde uplatnil pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neupokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje samostatný dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti.

Súd má za to, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Pri rozhodovaní o návrhu na

6C/314/2013

zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie) v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prietahy a žalobca v konaní ani nepreukázal existenciu nesprávneho úradného postupu. Tak, ako už bolo uvedené, podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: existencia nesprávneho úradného postupu, škoda - príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal tak, ako súd vyššie konštatoval.

Žalobca neunesol dôkazné bremeno ani pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil na súde relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody.

Žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca ničím nepodložil a nepreukázal, a preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým rozhodnutím o jeho návrhu na zmenu exekútora mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvenčii povinného, prípadne, že si táto situácia vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného predloženia a preukázania. Ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu.

Napokon žaloba nepreukázala ani príčinnú súvislosť medzi postupom exekučného súdu v predmetnej exekučnej veci (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prietahy v konaní) a eventuálnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy.

Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keď žalovanej trovy konania nevznikli a náhradu trov neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- a) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- b) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- c) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- d) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.